

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

640.24

Szerző

Hely

Cím

Uj büffék!

Idő

1914

Forrás:

Fűszerkereskedők lapja

Személy

Bp.

1914. 10/22

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Uj büffék!

— Riport —

Még mielőtt belekezdének annak a leírásába, amit láttam és tapasztaltam, engedjék meg t olvasók, hogy egy meglehetősen korlátolt kérdést tegyek fel: mentek-e már végig Önök egy budapesti forgalmasabb utcán? Miután híven megszövegeztem az első kérdést, ne vegyék alkalmatlankodásnak, ha megkérdem, hogy látták-e már azt a sck fényes üzletet, amely gögösen terpeszkedik el a házak alján. Tudvalevőleg szeretett székesfővárosunkban, már hosszabb idő óta, nem is vállalkozási, alapítási mánia, hanem epidémia dühöng. Nehogy félreértsük egymást, t. olvasó. *Nem egészséges vállalkozási dühre* gondolok, mert ahhoz pénz kell, és ez sajnos, szeretett fővárosunkban csak a bankok trezorjaiban ütötte fel tanyáját, hanem olyan vállalkozásokat, amelyhez egy üzlet-helyiség kell, egy National Cash Register, egy lehetőleg minden héten tiszta ruhát váltó pincér, egy pár szelet mélabus sonka és reklám, egy boltfelírás alakjában, esetleg boltfelírást, mint a szenzációs cikkeknel, fő és alcimet, kettőt is elhelyeznek. Mondom, itt ebben a pontban, nem képez, köztünk és Amerika között választóvonalat a szárazföld és választóvizet a tenger. Az amerikai nizmus fattyuhajtásai már mély gyökeret vertek Budapest poros talaján, a kihasználásra épített vállalkozási kedv, valóságos orgiákat ül. Valahol a körut táján megálltam egy ilyen alkalmatosság előtt. Már nem tudom, hogy milyen név volt kiírva, leány-e

vagy fiu, Margit-e vagy János automata, de különben az ilyen impersonális, a kihasználásra alapított társas irányzatoknak a név mellékes. Mondom, bepillantottam a kirakaton át. A kirakatokban szép üvegsorban elhelyezve jelképek, kívánságok, puffadt pástétomok és szinehagyott aszpikok fekdtek. Önök nevetni fognak a kívánságok és jelképek szavakon, pedig azok, nem lehetek ennivalók, mert azok nem ölthetnek soha ilyen formát; olyan lehet az, mint amit Arany János mond a költészetről, „Nem a való, csak annak égi mása“. De hirtelen árnyékot vet valami a kirakatra. Hátra fordulok és éhes mesterlegényt pillantok meg, aki sóvár szemeket meresztget az étel szimbólumokra. Óh, szegény mesterlegény, akinek vágyai netovábbját, a büffé-kirakatok képezik. De nincs filozófálásra sok idő, mert írói hivatásom tette int, fordítok tehát a szárnyas üvegajtón, amelynek tetejét egy étkező angyal disziti és egy-kettőre bent vagyok az „étkező teremben“. Oh, csodácsodája, mit látok! — csapokat! Szegény Don=Quijote előbb kólintotta volna ezeket fejbe, mint a borshordókat. Az én mesterlegényem ezalatt belép. Valami pénzt kottorász elő a zsebéből, belöki egy csapszörnyetegbe, egy poharat állit alája és oh, csodácsodája, miként Mózes botjának érintésére a kősziklából, a pénz érintésére, ebből a rideg rézcsapból sör, jó bajor sör buggyan ki.. De tovább megyek és nézem az állványokat, amelyek alatt különböző holmik huzódnak meg szerényen és nézem a felírásokat, amelyekbe pénzt kell belédobnom, és nem tudom mi fog belőle kijönni, és eszembe jutnak ezekről az üvegburákról az aquáriumban

a halak, akik az üveg alatt, vízben uszkálnak. És megfordulok, most tekintetem egy pocakos, aranyláncos bácsiéba mélyed, aki annyira megelégedett, hogy zsebredugja a kezeit és széleset mosolyog hozzá, és eszembe jut, hogy ez az egész csak szimbolizálja a budapesti helyzetet, ahol talmi fényes helyiségben az emberek állva eszik meg azt, amit otthon kényelmesen fogyasztathatnának el, és mindenütt vállalkozó szellemű üzletemberek, vágják zsebre a hasznot. El innen!

Elég volt a lyrizmusból. Sok kereskedő bizony nem filozófál, hanem becsukja a boltját, a büffé konkurenciájával szemben. És folyton nő a számuk. Ma még virágüzlet volt a helyén, és az emberek a gomblyukukban vitték el a tárgyakat, holnap már az emberek száját tömi tele az uj konkurencs. A büffé a szegény ember veszedelme. Mert árai csak látszólag olcsók, elkábitják a vesvőt az alacsony egységárral, amelynek fejében csak egy étvágyrontó falatot adnak. Fényesen tehát a nagy tömegek hiuság érzetere rendezkednek be.

Tenni kell tehát ellenük, mert a kereskedőkre nézve, valóságos nemzeti veszedelmet jelentenek. De amikor felemeljük tiltakozó és segélytkérő szavunkat, nincs aki a védelmükre siessen. Telekürtölik evvel ellentétben a büffék agensei, hogy a büffé egy nép és közéletmezési szükségletet tölt be, az árúzsorás kereskedővel szemben, holott evvel szemben kikiáltjuk a színigazságot, hogy a büffé, a köz- és népelelmezés kinövése.